voorstel

Zwolle

Raadsbrief over artikel 45 vragen

Datum 26 mei 2026

Onderwerp Beantwoording artikel 45 vragen van Volt over Veiligheid en verdrinkingspreventie bij de Zwolse stadsgrachten

Versienummer 1.0

Portefeuillehouder Arjan Spaans

Bijlagen

Bijlage 1 – Artikel 45 vragen - Volt - Veiligheid en verdrinkingspreventie bij de Zwolse stadsgrachten

Openbaarheid

☒ Openbaar

☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De beantwoording van de artikel 45 vragen over Veiligheid en verdrinkingspreventie bij de Zwolse stadsgrachten.

Datum 26 mei 2026

Inleiding

De fractie Volt heeft op 13 mei 2026 schriftelijke vragen gesteld over:
De veiligheid van de openbare ruimte, ook waar het gaat om water en aanliggende kades, walkanten en voorzieningen. Naar aanleiding van recente incidenten elders in het land wil de fractie van Volt beter inzicht krijgen in de wijze waarop de gemeente risico's rond de Zwolse stadsgrachten in beeld brengt, monitort en beheerst.

Kernboodschap

Vraag 1: Kan het college aangeven welke periodieke en incidentele inspecties momenteel plaatsvinden aan en rondom de Zwolse stadsgrachten, en in hoeverre deze inspecties expliciet betrekking hebben op veiligheids- en verdrinkingsrisico's, waaronder in ieder geval valgevaar langs walkanten, steile of slecht beklimbare oevers, de bereikbaarheid van klimplekken, de aanwezigheid en zichtbaarheid van reddingsmiddelen, alsmede verlichting en sociale veiligheid gedurende de avond- en nachturen?

Antwoord: Eens per 3 jaar worden visuele instandhoudingsinspecties uitgevoerd aan de kademuren, waarbij schadebeelden, herstelmaatregelen, maatregelkosten en maatregeljaren in een rapportage worden vastgelegd. Eens per 6 jaar worden er onderwater duikinspecties aan de fundaties van de gemetselde kademuren uitgevoerd. De uitklimvoorzieningen maken onderdeel uit van de kademuren en worden dus ook geïnspecteerd en zo nodig onderhoudsmaatregelen getroffen. Verlichting wordt hierin meegenomen, echter het meten van sociale veiligheid valt niet onder deze fysieke inspecties.

Vraag 2: Kan het college toelichten hoe deze inspecties worden uitgevoerd? Graag daarbij ingaan op:

a. welke onderdelen van de waterwerken en directe omgeving worden gecontroleerd;
b. hoe vaak deze controles plaatsvinden;
c. welke risicocriteria worden gehanteerd;
d. of uitkomsten worden vastgelegd en geëvalueerd;
e. of bevindingen leiden tot aanvullende of preventieve maatregelen.

Antwoord:

a. De kademuren worden gecheckt op de fundatie, de bovenbouw (= gemetselde kademuur) en aan de kademuur bevestigde voorzieningen zoals borden, beugels, leuningen, trapjes en meerpalen.
b. Zie beantwoording bij vraag 1.
c. De risicocriteria die in Zwolle gevolgd is landelijke standaard die in Nederland geldt. De inspectie wordt namelijk uitgevoerd conform CUR 117 Aanbeveling en NEN 2767. Bij deze inspecties worden de constructieve veiligheid en de gebruikersveiligheid gecontroleerd en (onderhouds)maatregelen voorgesteld.
d. De inspectieresultaten worden vastgelegd in een rapportage.
e. De inspectieresultaten kunnen aanleiding geven om (onderhouds)maatregelen te nemen.

Vraag 3: Welke organisaties zijn in Zwolle verantwoordelijk voor:

a. de fysieke veiligheid van kades, walkanten, beschoeiingen en vlonders,
b. de aanwezigheid en het onderhoud van reddingsmiddelen,
c. toezicht, handhaving en incidentopvolging bij de stadsgrachten?

Antwoord:

a. Er zijn meerdere organisaties die waterwegen in Zwolle bezitten en/of beheren. Dit zijn onder andere Rijkswaterstaat, provincie Overijssel, waterschap Drentse -en Overijsselse delta en gemeente Zwolle. Dit is afhankelijk wie de eigenaar en/of beheerder van de waterweg is.
b. De uittredingstrappen zijn onderdeel van bijvoorbeeld kademuren en worden meegenomen in de inspecties en het onderhoud van de kademuren. Reddingsmiddelen (zoals reddingsboeien) zijn in de openbare ruimte niet aanwezig. De reden is dat deze middelen gestolen of vernield worden.
c. De organisaties zijn verantwoordelijk voor de waterwegen waar zij beheer over uitvoeren. Incidenten worden (afhankelijk van de zwaarte) naar behoefte afgedaan in samenwerking met de veiligheidsregio en betrokken organisaties.

Vraag 4: Hoeveel meldingen, incidenten en bijna-incidenten zijn in de afgelopen vijf jaar bekend waarbij personen in de Zwolse stadsgrachten te water zijn geraakt? Kan het college deze, voor zover mogelijk, uitsplitsen naar locatie, tijdstip en aard van het incident?
Antwoord: Een incident op de hoek van de Stenen Pijp en de Diezerkade (mei 2024) is bekend. Hierop heeft de politie onderzoek gedaan en is tot de conclusie gekomen dat dit een noodlottig ongeval betrof.

Vraag 5: Welke verbetermaatregelen zijn sinds eerdere incidenten genomen?
Antwoord: Op bovenstaande zijn geen verbetermaatregelen genomen.

Vraag 6: Acht het college de huidige aanwezigheid van reddingsmiddelen en uitklimvoorzieningen langs de stadsgrachten voldoende? Zo ja, op basis van welke norm of welk afwegingskader? En hoe vaak worden deze voorzieningen gecontroleerd op aanwezigheid, zichtbaarheid en bruikbaarheid?
Antwoord: Het college acht dat er voldoende uitklimvoorzieningen in de Zwolse grachten zijn. De uitklimvoorzieningen zijn onderdeel van reguliere inspecties en daarmee is aanwezigheid, zichtbaarheid en bruikbaarheid geborgd.

Vraag 7: Zijn er locaties langs de stadsgrachten waar door een steile walkant, hoogteverschil, slechte verlichting, gladheid of beperkte toegankelijkheid extra risico's bestaan voor mensen die te water raken? Zo ja, welke maatregelen zijn daar genomen of worden overwogen?
Antwoord: Er zijn in de afgelopen jaren uitklimvoorzieningen toegevoegd aan de stadsgrachten. Dit is gedaan vanuit een preventieve maatregel.

Vraag 8: Is het college bereid om een risicokaart te ontwikkelen van val- en verdrinkingsspots: uitgaansroutes, donkere kades, plekken zonder uitklimmogelijkheid, steile oevers, bruggen en routes van station naar de binnenstad, inclusief planning, communicatie en kosten en deze te delen met de raad.
Antwoord: Het college acht een verdere preventieve uitbereiding van de uitklimvoorzieningen nu niet nodig gezien de (beperkte) aard en omvang van deze problematiek.

Openbaarheid
Deze raadsbrief en alle bijlagen zijn openbaar.

Datum 26 mei 2026

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer